

Aan:
De leden van de gemeenteraad

Onderwerp:	MvA Raadsvragen Begroting 2023 eerste ronde	Roosendaal	: 20-10-2023
	Correctie op Infographic Begroting 2023	ons zaaknummer	: 559056
		uw kenmerk	: -
		bijlage(n)	: MvA Raadsvragen Begroting 2023, eerste ronde Infographic Begroting 2023

Geachte leden van de gemeenteraad,

Bijgaand treft u het Memorie van Antwoord Raadsvragen Begroting 2023, eerste ronde.
Het MvA voor de Raadsvragen van de tweede ronde zal u op 1 november worden aangeboden.

In de Infographic, die in de Programmabegroting 2023 is opgenomen, is op een paar plaatsen abusievelijk nog het oude jaartal 2022 vermeld. In de bijlage bij deze brief treft u de gecorrigeerde versie van de Infographic.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.
Hoogachtend,

E.G.A. van der Star-Deijkers
Wethouder Financiën

Memorie van antwoord bij Begroting 2023

#	Van	Vraag	Portefeuillehouder	Antwoord 1
1	VVD	Zie tekstkolom 'bedrijventerreinen' op pagina 168Vraag: Als de gemeente 26,5 ha. Heeft verworven, die nog moet worden afgezet, en er is momenteel circa 21,8 ha. Verkocht, dan snap ik dat, als alle belangstellenden hun plannen verwezenlijken er nog 4,7 ha. Te verkopen is (26,5 - 21,8 = 4,7 ha). Wat ik niet snap is de opmerking dat er er 21,8 ha is verkocht EN er lopen nog diverse opties voor in totaal 17,1 ha. Is die 17,1 ha. Onderdeel van die 21,8 (en die 26,5) ha.? Of gaat dit over iets anders. Ik kan die 17,1 ha. Niet rijmen met de andere getallen en ook tekstueel staat niet uitgelegd waar die 17,1 ha. Van is. Hoe zit dit?	Arwen van Gestel	De voorraad nog te verkopen gronden is momenteel nog 21,8 ha. Dit is inclusief opties voor 17,1 ha. Er is nog voor 4,7 ha aan vrije kavels beschikbaar. De 17,1 ha bestaat uit opties voor de Meeten II van totaal 10,2 ha; voor de Kapstok 5,5 ha. en voor de omgeving Schotbossenstraat Leemstraat 1 ha en in Wouw op de Hoogt nog 0,4 ha
2	VVD	zie pagina 32: zowel de lasten als de baten voor beleidsveld Openbare orde, veiligheid en preventie zijn voor 2023 fors lager dan voorgaande jaren, waar wordt dit door veroorzaakt?	Han van Midden	De lasten zijn in 2023 € 1.717.000 lager. Dit wordt veroorzaakt door de kosten voor Spoorzone Moerdijk-Halderberg - Roosendaal. In 2023 worden hier geen kosten meer voor gemaakt. Dit levert een verschil op van € 1.672.000. De baten zijn in 2022 € 226.000 hoger. Dit wordt veroorzaakt door een eenmalige subsidie in 2022, die is ontvangen van het rijk voor de preventieve aanpak van ondermijning (€ 190.000). Voor dit zelfde bedrag zijn lasten opgenomen in 2022 voor de uitvoering hiervan.
3	VVD	zie pagina 50; de baten voor beleidsveld onderwijshuisvesting zijn voor 2023 fors hoger. Waar wordt dit door veroorzaakt?	Klaar Koenraad	In 2023 wordt de boekwinst geraamd van de vrijkomende locatie aan Bovendonk 115 (het voormalige Gertrudis college)

4	D66	<p>U geeft aan inwoners en ondernemers actiever te willen betrekken bij de ontwikkeling van uw dienstverlening. Volgens u staan hun wensen centraal en beweegt u daarom mee en stelt u zich innovatief op. Hoe wilt u dat gaan doen en hoeveel geld heeft u hiervoor beschikbaar gesteld om de gestelde doelen te behalen? Nog belangrijker hoe wilt u het vertrouwen herstellen zodat de afstand tussen het politiek bestuur van Roosendaal en de inwoners wordt verkleind? Het actiever betrekken van inwoners en ondernemers is een goede stap vooruit, bent u bereid zoals D66 Roosendaal eerder heeft voorgesteld om het idee van Burgerparticipatie in Wijken – ook wel bekend als wijkraden – te onderzoeken om hiermee de door u en vanzelfsprekend ook D66 Roosendaal' gestelde doelen te behalen? Zo ja, kunt u hier nader op in gaan. Zo nee, waarom niet en hoe wilt u de inwoners bereiken en het vertrouwen herstellen?</p>	Evelien van der Star	<p>Dienstverlening is volgens de door uw raad vastgestelde visie gedefinieerd als 'alle directe en indirecte interactie met de samenleving bij het leveren van producten of diensten van de gemeente Roosendaal'. Daarbij vinden we het belangrijk om de behoeften, wensen en totale leefwereld te kennen (de ander centraal). Dat doen we door oog te hebben voor de mens achter de vraag. Er is voor komend jaar een bedrag van € 150.000 begroot voor het opleiden van onze medewerkers om dit in hun werk toe te kunnen passen. We vinden het werken aan vertrouwen heel belangrijk en is daarom ook een van onze prioriteiten in het collegeprogramma. Dat doen we door dichtbij te zijn, zij aan zij te staan en de juiste dingen goed te doen. Daarom zetten we in op een open, transparante overheid, en investeren we in verschillende vormen van participatie om meer invloed te geven. Daarbij investeren we in initiatieven van inwoners en stellen we plannen op mét en niet over mensen. We betrekken mensen bij opgaven die hun directe leefomgeving raken. We gaan participatiebeleid opstellen waarbij we verschillende (vernieuwde) vormen van lokale democratie (democratie op maat) nader gaan onderzoeken. Daarbij nemen we ook de Wijkraden in ons onderzoek mee.</p>
5	D66	<p>U geeft aan bestaande kanalen van de gemeente waarmee inwoners en ondernemers contact op kunnen nemen te verbeteren. Tevens wilt u de mogelijkheden onderzoeken voor beeld- en videobellen. Wanneer gaat u de mogelijkheden voor beeld- en videobellen onderzoeken? De meeste gemeentes, bedrijven en instellingen hebben dit al ruim 2 jaar geleden onderzocht en inmiddels geruime tijd al geïmplementeerd zodat op afstand communicatie zonder problemen verloopt. Wat is de reden dat u dit nu pas wilt gaan onderzoeken en hoeveel geld bent u bereid daarvoor uit te geven? Kunt u ook aangeven in welke periode u dit voor elkaar wilt krijgen? Wanneer kunnen de Roosendalers op stand – thuis op de bank – contact opnemen met de gemeente via beeld- en videobellen zonder extra onnodige inspanningen te hoeven te verrichten?</p>	Evelien van der Star	<p>Het onderzoek waaraan u refereert zetten we in om te onderzoeken voor welke diensten/producten inwoners en ondernemers dit kanaal willen gebruiken. Voor afspraken waarvan we deze behoefte al kennen en waarbij geen extra identificatie wettelijk nodig is, zijn we al gestart met afspraken via videobellen. Zo werken onze jeugdprofessionals, indien de inwoner dat wenst, met videobellen. Ook kunnen inwoners en ondernemers vanaf dit najaar al met het team Vergunningen via de website afspraken maken met videobellen. Tijdens de coronaperiode kon dat laatste overigens ook al, maar werd het niet actief als dienst aangeboden. Voor een aantal diensten/producten, denk bijvoorbeeld bij ondertrouw, is het wettelijk noodzakelijk om een online-identificatie stap in te richten. In de begroting is een bedrag van 10.000 euro opgenomen voor de uitrol van beeld-videobellen binnen de gemeente Roosendaal.</p>

6	D66	<p>U wilt uw dienstverlening verbeteren door ook actief aanwezig te zijn in onze wijken en dorpen. Hoe wordt dit in de praktijk ten uitvoer gelegd, hoeveel inwoners wilt u hiermee bereiken en hoe vaak bent u bereid zichtbaar te zijn in de wijken? Kunt u concreter zijn over de tenuitvoerlegging en de kosten die hiermee zijn gebonden? Wilt u hiervoor nieuwe medewerkers aannemen en hoeveel zal dit dan extra kosten? Hoe denkt u dat hiermee het gewenste effect wordt behaald en waar baseert u uw opvatting op dat actiever aanwezig zijn de wijken en dorpen de dienstverlening verbetert?</p>	Evelien van der Star	<p>Dat doen we door in te zetten op participatie. Door verschillende vormen van participatie en kanalen in te zetten en ook gewoon dichtbij / aanwezig te zijn, hopen we bijvoorbeeld ook de inwoners te bereiken die niet naar een informatie of inspraakbijeenkomst komen. Hiervoor is 2,5 fte extra nodig, Daarnaast zorgen we dat producten en diensten, zoals een paspoort dichtbij of thuis worden geleverd. Ook investeren we extra in de rol van de verbinders en wordt dit met 1 fte uitgebreid. Verder verbreden we de aanpak van Roosendaal Spreekt, Roosendaal doet, zodat we weten wat er leeft en speelt. Hierdoor krijgen we meer inzicht in wat we moeten doen. Dit resulteert in plannen, beleid en uitvoering en doen we wat de inwoners en ondernemers echt helpt. Maar ook op beter afgestemde dienstverlening. Hiervoor is voor RSRD structureel een bedrag van € 150.000 geraamd en voor persoonlijke en digitale dienstverlening een eenmalig bedrag van € 750.000. Hierbij geldt dat het vooral gaat om een andere manier van werken. Om die verandering in ons handelen op gang te brengen zijn voor komend jaar middelen begroot. Dienstverlening is volgens de door uw raad vastgestelde visie gedefinieerd als 'alle directe en indirecte interactie met de samenleving bij het leveren van producten of diensten van de gemeente Roosendaal'. Daarbij vinden we het belangrijk om de behoeften, wensen en totale leefwereld te kennen (de ander centraal). Dat doen we door oog te hebben voor de mens achter de vraag. Er is ook voorzien in het opleiden van onze medewerkers om dit in hun werk toe te kunnen passen. We vinden het werken aan vertrouwen heel belangrijk en dit is daarom ook één van onze prioriteiten in het collegeprogramma. Dat doen we door dichtbij te zijn, zij aan zij te staan en de juiste dingen goed te doen. Daarom zetten we in op een open, transparante overheid, en investeren we in verschillende vormen van participatie om meer invloed te geven. Daarbij investeren we in initiatieven van inwoners en stellen we plannen op mét en niet over mensen. We betrekken mensen bij opgaven die hun directe leefomgeving raken. We gaan participatiebeleid opstellen waarbij we verschillende (vernieuwde) vormen van lokale</p>
7	D66	<p>U wilt de horeca en andere verstrekkers van alcohol op naleving van de wettelijke regels en vergunningsvoorschriften controleren. Bij geconstateerde overtredingen van betreffende wet- en regelgeving wilt u bestuursrechtelijk handhaven. Hoort u dit niet nu al te doen gelet op de bestuursrechtelijke verplichtingen die u heeft om de openbare orde en veiligheid te garanderen in onze gemeente? Wat is de precieze aanleiding om dit nader op te nemen in de programmabegroting van 2023?</p>	Han van Midden	<p>De programmabegroting omschrijft op hoofdlijnen de taken die we uitvoeren in 2023. Dat zijn dus ook bestaande werkzaamheden. Deze belangrijke taak valt hier zeker onder.</p>

8	D66	U heeft de intentie om de digitale veiligheid van onze inwoners te bevorderen door te voorkomen dat Roosendalers, ondernemers, organisatie en de gemeente zelf slachtoffer worden van cyber risico's. Wat is uw plan om de cyber veiligheid binnen onze gemeentegrenzen te waarborgen en hoeveel geld wilt u hiervoor uitrekken. Bent u bereid externe specialisten in te huren om zodoende het gewenste doel te behalen als ook meer uitgaven hiervoor beschikbaar te stellen?	Han van Midden	U krijgt begin volgend jaar het nieuwe Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 en het Actieplan 2023 voor de gemeente Roosendaal toegestuurd. Hierin wordt cybercrime / digitale veiligheid expliciet benoemd. Wij hebben veel concrete acties op dit thema. Zo hebben wij bijvoorbeeld in de Week van de Veiligheid samen met andere gemeenten uit ons district de Cyberchallenge geïntroduceerd. Dit zijn online trainingen voor alle leeftijden. Begin dit jaar hebben we voor alle buurtpreventieleden een informatiebijeenkomst gehouden over dit onderwerp. Deze concrete acties zullen we ook in 2023 voortzetten.
9	D66	Uw college wilt startende en groeiende ondernemers ondersteunen door hun groeipotentie te benutten. Kunt u aangeven wat u hier precies mee bedoeld? Over welke groep ondernemers heeft u het precies, hoeveel geld wilt u er voor uitrekken en in hoeverre verwacht u binnen welke tijdsperiode dat groeipotentie van privaatrechtelijke ondernemers wordt behaald en/of dit een verantwoordelijkheid is van de gemeente?	Sanneke Vermeulen	Wij ondersteunen ondernemers die willen groeien qua omzet en personeel en met specifieke vragen met betrekking tot innovatie. We richten ons op startende ondernemers (eenieder die de intentie heeft om binnen 6 maanden te starten als ondernemer, al maximaal 5 jaar een onderneming heeft, of een doorstart maakt) en groeiondernemers (ondernemers met ambitie om de volgende stap te zetten die 3-6 jaar bestaan en tussen 5 en 20 medewerkers in dienst hebben). Ook ondernemers met innovatie- en financieringsvraagstukken worden geholpen. De totale benodigde financiering volgt later. De gemeente stimuleert ruimte voor innovaties en toekomstbestendige werklocaties.
10	D66	In 2023 wilt u aan de slag gaan met het actualiseren van een detailhandels- en bedrijven terreinen beleid om daarmee een passend en duurzaam antwoord te geven op volgens u vele economische ontwikkelingen die er zijn. Kunt u toelichten wat het bedrijven terreinen beleid zal inhouden, wanneer u de raad hierover zal informeren en hoe dit in verhouding staat met de uitgaven die hieraan verbonden zijn? Kunt u ook ingaan op de vele economische ontwikkelingen die er zijn en welke voordelen deze voor de Roosendaalse ondernemers zijn? Hoe gaat u de Roosendaalse ondernemers hiermee ondersteunen?	Sanneke Vermeulen	Zoals in het ambitieakkoord verwoord faciliteren we het groeipotentieel van het midden- en kleinbedrijf en creëren we meer diversiteit in onze lokale economie, met ruimte voor meer kennisintensieve ondernemingen en startups die daaraan verbonden zijn. Met het juiste vestigingsklimaat creëren we kansen. Als overheid faciliteren we, maar nemen we ook de regie, zeker waar het gaat om de verduurzaming van ondernemingen en werklocaties. Niet-passende ontwikkelingen gaan we weren. Door veranderingen in de economie zullen in de komende jaren extra eisen aan bedrijven en hun omgeving worden gesteld als gevolg van digitalisering, energietransitie, circulaire economie, duurzame mobiliteit en klimaatadaptief inrichten. Veel meer dan in het verleden is de toekomstbestendige kwaliteit van bedrijventerreinen bepalend. Met het op te stellen bedrijventerreinenbeleid willen we antwoord geven op deze ontwikkelingen en daarmee onze bedrijventerreinen zo goed mogelijk voorbereiden op de toekomst. Dit uiteraard voor en samen met de ondernemers.
11	D66	Kunt u nader toelichten waarom er in 2021 algemene bestuurlijke baten waren die niet meer in de begroting van de komende jaren voorkomen?	Han van Midden	In 2021 is een detachingsvergoeding ontvangen voor een tijdelijke detachering van een medewerker bij de regionale rekenkamer (dit liep niet door in 2022). Hiernaast heeft in 2021 een onttrekking aan de voorziening APPA plaats gevonden. Bij het opstellen van de jaarrekening wordt bepaald of de voorziening aangevuld moet worden of niet. Dit gebeurt op basis van de actuariële waarde en kan niet op voorhand begroot worden.

12	D66	Het absoluut verzuim van leerlingen in het onderwijs is de afgelopen jaren aanzienlijk lager geworden. Is het bekend wat de reden hiervan is en welke interventies er hebben plaatsgevonden? Is het mogelijk om met deze gegevens het absolute verzuim nog verder naar beneden te krijgen? Indien niet het geval, waarom is hier dan geen extra onderzoek naar gedaan?	Klaar Koenraad	Voor absoluut verzuim is een andere werkwijze met betrekking tot vrijstelling van inschrijving wegens bezoek in het buitenland. Als kinderen in België naar school gaan en ouders vragen niet ieder schooljaar opnieuw vrijstelling hiervoor aan, worden ze aangemerkt als absoluut verzuimer (jongeren zonder schoolinschrijving). Naar aanleiding hiervan nemen onze leerplichtambtenaren contact op met ouders. Een van de voorwaarden om kinderbijslag te ontvangen is namelijk het hebben van een schoolinschrijving. De verwachting is dat met deze werkwijze het absoluut verzuim nog iets verder kan dalen. Alleen hebben we nu ook te maken met jongeren uit Oekraïne, waardoor het absoluut verzuim mogelijk gaat toenemen in schooljaar 2022-2023. Sommigen staan (nog) niet ingeschreven op een school. Ook hier gaan leerplichtambtenaren over in gesprek. Hiervoor benutten zij de korte lijnen met de opvanglocaties.
13	D66	In 2023 wilt u het cultureel evenementen aanbod uitbreiden niet alleen in de binnenstad maar ook in buurten en dorpen waarbij we specifiek ingezet wordt op een uitbreiding van het aanbod met activiteiten voor 15-45 jarige inwoners. Kunt u aangeven of hier al een planning voor is en hoeveel geld ervoor wordt uitgetrokken? Indien er geen planning is kunt u dan aangeven op welke termijn u verwacht dat deze beschikbaar zal worden gesteld?	Arwen van Gestel	We kunnen het activiteitenaanbod alleen ontwikkelen in samenspraak met het culturele veld. Dit overleg wordt in 2023 opgestart in het verlengde van de gesprekken over de cultuurnota. Om faciliteiten te kunnen realiseren is voor 2023 een bedrag van € 25.000 gereserveerd en voor de daaropvolgende twee jaar ook nog € 50.000 per jaar. Voor de inzet van deze middelen maken we een planning op basis van de gesprekken met het culturele veld.
14	GroenLinks	In programma 3 staat dat we gaan zorgen voor voldoende beschutte werkplekken binnen onze mogelijkheden (bullit 3, p. 58). Wat is het budget hiervoor en hoeveel beschutte werkplekken kunnen we realiseren? Landelijk is er een tekort aan beschutte werkplekken. Wat is de status in onze gemeente? Is geld de oplossing om voldoende beschutte werkplekken te realiseren? En doen we dit alleen binnen het gemeentehuis, of ook met lokale ondernemers en instanties?	René van Ginderen	Beschut werk wordt voor onze gemeente uitgevoerd door de gemeenschappelijke regeling WVS. Roosendaal moet volgens de berekening van het Ministerie van SZW in 2022 58 beschutte werkplekken creëren. T/m juni 2022 zijn er gemiddeld 54,71 beschutte werkplekken gerealiseerd. WVS heeft haar organisatie zo ingericht dat zij het aantal personen volgens de taakstelling van het Rijk kunnen plaatsen. Intern heeft de WVS acties in gang gezet om beschut werkers verder te ontwikkelen richting detachering bij reguliere werkgevers. WVS betreft dus ook ondernemers en instanties. Dit heeft er toe geleid dat per ultimo juni 2022 10 beschut werkers zijn gedetacheerd bij externe inleners. Voor het creëren van beschut werkplekken krijgt de gemeente rijksmiddelen. Enerzijds krijgen we loonkostensubsidies voor de beschut werkers en anderzijds krijgen we middelen via de integratie-uitkering Participatie in het Gemeentefonds. De middelen uit de integratie-uitkering hevelen we 1-op-1 over naar de WVS. Daarnaast krijgt WVS een vergoeding voor de begeleidingskosten per beschut werker.

15	GroenLinks	<p>"We onderzoeken of we ons vangnet tijdelijke kunnen verbreden". (Bullit 3, Inkomens en schuldhulpverlening p. 59). Wat wordt er hiermee bedoelt? Gaat het hier om een incidenteel bedrag voor 2023 om mensen in nood te helpen? Hoe veel denken we te kunnen verbreden en gaat het dan om maatwerk leveren bij actuele problematieken zoals de inflatie crisis, energiecrisis of het toeslagen-schandaal? Wat verstaan we onder tijdelijk?</p>	René van Ginderen	<p>We gaan in Roosendaal de bestaande bestaanszekerheidsregelingen vereenvoudigen, verruimen en dichterbij de inwoners brengen. Kortom, er wordt geïnvesteerd in bekendheid en toegankelijkheid van de ondersteuningsmogelijkheden. We werken momenteel aan het verhogen van de inkomensgrens. We willen dat inwoners zo vroeg mogelijk gebruik maken van (subsidie)regelingen. De groep die hier behoefte aan heeft groeit. De lokale organisaties, zoals Quiet Community, de Kledingbank, de Voedselbank, Stichting Leergeld, Stichting Paul en BuddyLink, die deze groep ontmoet, moeten hen eenvoudig kunnen doorverwijzen naar onze laagdrempelige informatie- en steunpunten in wijken en buurten. Inwoners kunnen aankloppen bij Inwonersondersteuning Roosendaal. Inwonersondersteuning Roosendaal is er voor elke vraag die je hebt. Samen met een van de medewerkers kom je tot een antwoord of oplossing. Deze hulp is gratis en je hebt er geen verwijfsbrief voor nodig. We verlenen maatwerk doordat Inwonersondersteuning Roosendaal een brede uitvraag doet op verschillende leefgebieden. Als Inwonersondersteuning Roosendaal in gesprek gaat met inwoners worden ook eventuele financiële zorgen besproken. Ook als een andere hulpvraag de aanleiding is van het gesprek. Op deze wijze kunnen zij inwoners bekend maken met mogelijkheden van regelingen, ondersteunen bij het doen van een aanvraag of het maken van een budgetplan. Samen met onze partners in IOR starten we in november met een intensieve publiekscampagne rondom bestaanszekerheid.</p>
16	GroenLinks	<p>Over de meedoen regeling (bullit 2, gelijke kansen p.59). Welk budget is gekoppeld aan de meedoen regeling en hoeveel jongeren en kinderen willen we hier-mee bereiken? Hoe wordt de bekendheid van deze meedoen regeling vergroot en waar vinden we het ervoor vrijgemaakte budget? Is er een dergelijke regeling voor volwassenen en zo ja, wat is daar het budget van?</p>	René van Ginderen	<p>Aan de meedoenregeling voor kinderen en jongeren is een budget gekoppeld van € 250.000 per jaar. Hiermee bereiken we nu 600 kinderen en dit groeit naar 800, met de verwachting dat uiteindelijk rond de 1000 kinderen gebruiken gaan maken van deze regeling in de toekomst. Doormiddel van communicatie uitingen en promotie van de regeling bij inwoners en partners wordt de bekendheid van de regeling vergroot. Er bestaat ook een meedoenregeling voor volwassenen, hiervoor is een jaarlijks budget van € 45.000 beschikbaar.</p>

17	GroenLinks	Wat was er succesvol aan de Gelijke Kansen Alliantie en op welke manier wordt dit gecontinueerd? Welke kinderen en jongeren gaan we hiermee bereiken? Wat is dat budget en waaruit is dit opgebouwd?	René van Ginderen	De Gelijke Kansen Alliantie is een lokale coalitie tussen het schoolbestuur Katholiek Primair Onderwijs (KPO), Cultuur Compaan, Sport Service Noord-Brabant (SSNB) en de gemeente Roosendaal. Vorig schooljaar is de lokale coalitie gestart met wijkgerichte activiteiten, mede vormgegeven door de kinderen van de scholen van KPO in de betreffende wijk. De activiteiten zijn gestart in de wijken Westrand en Kortendijk en worden georganiseerd voor alle kinderen in de betreffende wijk. Kinderen kunnen zich inschrijven via een digitaal platform. In de maanden mei tot 1 oktober 2022 hebben ruim 1100 kinderen zich ingeschreven bij de activiteiten. Uit het hoge deelnemersaantal blijkt dat de activiteiten een succes zijn. De activiteiten zijn voor alle kinderen gratis. Vanaf dit schooljaar wordt het aanbod uitgebreid naar de wijken Langdonk / Kroeven, Tolberg, Kalsdonk en Burgerhout. Het budget van het aanbod van de activiteiten verloopt via een subsidieregeling via DUS-i en vanuit de lokale coalitie is het schoolbestuur penvoerder. Voor de uitbreiding van de activiteiten is door DUS-i een bedrag van €100.000 toegekend en te besteden tot december 2024. Het schoolbestuur ontvangt deze middelen en zorgt ervoor dat de middelen terecht komen bij Cultuur Compaan een SSNB voor de uitvoering van de activiteiten.
18	GroenLinks	Eenzaamheid (p.99) Wat is het budget op dit punt in 2023 en hoeveel is dat meer dan in 2022? Hoe kan het actieplan 'ontmoeten en verbinden' worden uitgevoerd in 2023 terwijl een toename in klachten en hulpvragen door corona nog niet is vast te stellen?	René van Ginderen	Het budget voor 2023 is gelijk aan het budget voor 2022. De afgelopen jaren hebben we echter niet het volledige budget hoeven aan te wenden. Dit beeld zien we wederom in 2022. We verwachten daarom dat we toename van klachten en hulpvragen als gevolg van corona daarmee kunnen opvangen.
19	GroenLinks	In programma 4 openbare ruimte wordt gesproken over 'schoon & heel' waarbij ook op de ergernis aan het onkruid gefocust wordt. Daarnaast wordt bij 'klimaatadaptief en groen' voor het groenonderhoud gevraagd om meer inwonersbetrokkenheid in de vorm van 'Right to challenge'. Dan zal er communicatie, nieuwe kennis, betrokkenheid, training/opleiding en wellicht meer ambtelijke capaciteit nodig zijn. Door welke en hoeveel gelden in welke programma's is dit nu gedekt en waar kunnen we dat in de begroting terugvinden?	Evelien van der Star / Arwen van Gestel	Deze vorm van inwonersbetrokkenheid zien we als een vorm van participatie. In 2023 gaan we beleid ontwikkelen met een participatieleidraad voor onze organisatie en gaan we investeren in diverse vormen van participatie. Enerzijds stellen we vanuit het Investeringsfonds middelen beschikbaar voor een participatiebudget voor inwonersinitiatieven; € 250.000 in 2023 en € 250.000 in 2024 - prioriteit 1 Een betrouwbare en gastvrije gemeente. Anderzijds investeren we in personele capaciteit voor participatie; dit valt onder de post 'extra personeel om de prioriteiten tot uitvoering te kunnen brengen'. Dit is terug te vinden in de Aanbiedingsnota van de Programmabegroting (pagina 7), in het Bijlagenboek van de Programmabegroting (pagina 12 en 13) en meer specifiek in het Collegeprogramma (pagina 14 en 15).

20	GroenLinks	We kunnen vanaf dit jaar de gelden voor dierenwelzijn terugvinden in de vorm van het eenmalige budget in 2022 voor het opstellen van een nota dierenwelzijnsbeleid en de subsidieregeling niet-commerciële dierenopvang. In vervolg daarop is er budget nodig voor de geplande aandachtsgebieden zoals dieren noodhulp, het kennispanel van dierenartsen en verdere dierenwelzijnsactiviteiten. Waar kunnen we dit in de begroting terugvinden?	Klaar Koenraad	In de programmabegroting 2023 stellen we voor om in totaal een bedrag van € 30.000 structureel op te nemen voor dierenwelzijn. In bijlage 1 uit het Bijlagenboek van de Programmabegroting zijn deze bedragen te vinden. Op p. 6 vindt u bij de onvermijdelijke baten en lasten een bedrag van € 10.000 n.a.v. de aangenomen motie over de ondersteuning van dierenopvangorganisaties in Roosendaal. Bij prioriteit 10 (Versnellen energietransitie en klimaatadaptatie) nemen we nog eens € 20.000 op. Op p. 13 in het Bijlagenboek zijn de structurele bedragen voor de prioriteiten opgenomen. Het bedrag voor dierenwelzijn is opgenomen in prioriteit 10. Een uitsplitsing van dit bedrag kunt u vinden op p. 51 uit het Collegeprogramma.
21	GroenLinks	De rioolheffing stijgt. Geldt dat ook voor mensen, die klimaat adaptieve maatregelen nemen op eigen grond om water vast te houden? Hoe worden deze mensen beloond en anderen gestimuleerd om datzelfde te doen? Zijn hiervoor gelden gereserveerd? En zo ja, waar vinden we die in de begroting?	Arwen van Gestel	Voor iedereen is de rioolheffing gelijk. Voor het nemen van klimaatadaptieve maatregelen, zoals het vasthouden van water op eigen terrein, is er de Stimuleringsregeling Roosendaal Natuurstad. Via deze regeling is het mogelijk subsidie te krijgen voor o.a. het plaatsen van een regenton, de aanleg van een wadi of waterpasserende verharding en het aanbrengen van een groen dak. In ons Collegeprogramma is op p. 51 te zien dat we de Stimuleringsregeling Roosendaal Natuurstad de komende jaren voortzetten en dat we hier jaarlijks € 75.000 voor opnemen. Dit structurele bedrag is opgenomen in het totale structurele bedrag voor prioriteit 10 in de begroting (zie p. 13 Bijlagenboek in de tabel met structurele bedragen; in het bedrag van 2023 ad € 275.000 zit € 75.000 voor het verlengen van Roosendaal Natuurstad. Ook in de bedragen voor de jaren daarna is € 75.000 opgenomen.)
22	GroenLinks	Vanuit de tweede kamer worden voorstellen gemaakt om gemeenten meer controle en zeggenschap te geven over de kwaliteit en prijzen van de door commerciële partijen aangeboden woningen. In ieder geval met het doel de inwoners te beschermen. Daar zal budget en extra ambtelijke capaciteit mee gemoed zijn. Is er al duidelijk uit welke gelden dat betaald gaat worden?	Arwen van Gestel	Het gaat nog om voorstellen vanuit de Tweede Kamer die inhoudelijk nog onvoldoende bekend zijn om in te kunnen schatten of dit ook toepasbaar is voor de gemeente Roosendaal. Op dit moment is dus ook nog niet bekend of er budget en ambtelijke capaciteit benodigd is en zo ja, welke middelen hiervoor worden aangewend.
23	GroenLinks	In de nasleep van de Corona pandemie nemen psychische problemen toe, terwijl de Geestelijke gezondheidszorg (GGZ) met lange wachtlijsten kampt. Dit betekent dat de vraag naar GGZ-zorg toeneemt en daarmee ook de zorgkosten. In het programma over zorg in de Programmabegroting zagen we daar geen budget voor geraamd. Waar kan er teruggevonden worden welk budget hiervoor wordt uitgetrokken? Is er voldoende budget beschikbaar om de komende jaren aan de toenemende vraag te kunnen voldoen?	René van Ginderen	De toename van psychische problemen zal vermoedelijk leiden tot meer geïndiceerde jeugdzorg, Wmo begeleiding en beschermd thuis. In de begroting 2023 zijn voor de jeugdzorg en de WMO aanvullende budgetten opgenomen. Dit is gedaan op basis van huidige inzichten waarbij we rekening houden met een toenemende zorgvraag. Het betreft hier open einderegelingen waarbij op dit moment moeilijk in te schatten is of de budgetten inclusief deze budgetverhogingen toereikend zijn om de stijgende zorgkosten op te vangen.

24	GroenLinks	In programma 5 is gesteld dat Roosendaal een dementievriendelijke gemeente te willen zijn, zodat mensen met dementie zo lang mogelijk mee kunnen blijven doen. Niet terug te vinden is welk (extra) budget hiervoor beschikbaar is en hoe hieraan invulling wordt gegeven.	Evelien van der Star	De gemeente Roosendaal geeft invulling aan de dementievriendelijke gemeente door structureel € 35.000 beschikbaar te stellen als onderdeel van het programma Meedoen en gelijke kansen. Dit betreft een onderdeel van de prioriteit Inclusieve samenleving en is opgenomen in het beleidsveld Welzijn binnen programma 5 van de programmabegroting 2023.
25	GroenLinks	Preventie wordt steeds belangrijker. Voorkomen is immers beter dan genezen. In welk programma kan teruggevonden worden welke preventieve zorg ter voorkoming van gehoorschade bij Roosendaalse jongeren er wordt genomen. Is hier-voor budget beschikbaar? Zo ja, waar staat het in de begroting?	René van Ginderen	De prioriteit en focus op de strategische thema's op het gebied van preventie liggen op punten uit het landelijke & lokaal preventieakkoord. Daar is gehoorschade op dit moment geen onderdeel van.
26	GroenLinks	Bij het vaststellen van de monumentenverordening eerder dit jaar is toegezegd dat verduurzaming van de betrokken panden als onderwerp zou worden toegevoegd, inclusief een budget om bewoners/eigenaren te stimuleren zoals dat bij andere inwoners ook gebeurt. Kunt u aangeven waar in de begroting we dat kunnen terugvinden en om welk bedrag het gaat?	Arwen van Gestel	Op 10 maart van dit jaar heeft de raad ingestemd met de herziening van de Verordening Erfgoedsubsidie. De wethouder heeft destijds aangegeven nog uit te zoeken of monumentale panden ook in aanmerking kunnen komen voor duurzaamheidsmaatregelen. Dit is niet eenvoudig omdat het voor monumentale panden niet zomaar is toegestaan om deze maatregelen toe te passen. Het belang ervan onderschrijven wij wel. Wij zijn echter ook afhankelijk van de landelijke overheid voor wat betreft de verruiming van deze mogelijkheden en eventuele financiering hiervan. Omdat het op dit moment nog niet duidelijk is welke mogelijkheden er bestaan hebben we hier nog geen budget voor opgenomen in de begroting en is dit in de verordening niet opgenomen. Voor hen die duurzaamheidsmaatregel(en) willen uitvoeren kunnen gebruik maken van de landelijke c.q. lokale (subsidie) regelingen.
27	PvdA	Bij (bijna!) alle onderdelen van de programma's laten de lasten zien dat we t.o.v. Van 2022 in 2023 minder hebben begroot aan dat onderdeel. Terwijl dit college juist meer en grotere ambities heeft. Kunt u dit verschil toelichten?	Evelien van der Star	De ambities van het nieuwe college zijn niet opgenomen in de primitieve begroting, maar zijn verwerkt in de aanbiedingsnota. Via de begrotingswijziging bij de aanbiedingsnota worden de bijbehorende budgetten beschikbaar gesteld.
28	PvdA	Zijn de gelden die wij gereserveerd hadden voor de WVS, en waar de plannen door corona van stagneerden, geormerkt?	René van Ginderen	In 2020 en 2021 heeft de gemeente van het Rijk coronacompensatiemiddelen ontvangen die specifiek bedoeld waren voor het opvangen van tekorten bij de Sw-bedrijven. Alle deelnemende gemeenten in de WVS hebben deze middelen overgeheveld naar de WVS. Omdat de WVS steeds door is blijven draaien zijn de verliezen bij de WVS beperkt gebleven. In de jaarrekening 2021 van de WVS is het bedrag dat gemeenten in 2021 hebben ontvangen gereserveerd om eventuele financiële gevolgen van corona in 2022 nog op te kunnen vangen. Het lijkt er momenteel op dat de WVS dit bedrag in 2022 niet nodig gaat hebben. De afspraak is gemaakt dat deze middelen, indien ze niet ingezet zijn, bij de jaarrekening 2022 terugvloeien naar de deelnemende gemeenten.

29	PvdA	Waarom loopt de bijdrage van de gemeente aan de WVS per jaar af?	René van Ginderen	Het exploitatietekort van de WVS neemt volgens de begroting 2023 van de WVS jaarlijks af (m.u.v. het jaar 2024). Dat komt omdat de rijksbijdrage per SE (fte SW) de komende jaren stijgt. Hier zit echter wel een risico in. Mocht de rijksbijdrage dalen, dan neemt ook het exploitatietekort van de WVS toe en dus ook onze gemeentelijke bijdrage aan de WVS.
30	PvdA	Is het gebruik maken van alle opgebouwde reserveren in een Investeringsfonds verantwoord? Dit ten aanzien van de risico's die wij mogelijk kunnen verwachten.	Evelien van der Star	In het Investeringsfonds wordt alleen de vrije ruimte uit de huidige reserves gestort. Hier liggen dus geen verplichtingen onder, waardoor deze bedragen zonder risico's in het Investeringsfonds gestort kunnen worden. Naast het Investeringsfonds hebben we nog een Algemene Reserve. Het saldo van de algemene reserve is ruim € 10 miljoen. De ondergrens voor de algemene reserve heeft de raad vastgesteld op € 8 miljoen. Deze ondergrens is bedoeld als buffer om risico's op te vangen. Dat betekent dat we dus een behoorlijke financiële buffer hebben om risico's op te kunnen vangen. We willen de overige financiële middelen die we hebben inzetten in onze samenleving. Daar zijn de middelen namelijk ook voor bedoeld. Het Collegeprogramma is daarin voor ons leidend. Uiteraard letten we daarbij op eventuele risico's. Deze houden we continu in de gaten en daar rapporteren we over in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Ons weerstandsvermogen is momenteel 3,3, terwijl deze minimaal 1,0 moet zijn. Onze risico's zijn dus meer dan voldoende afgedekt.
31	PvdA	Stel dat de Rijksoverheid drastisch met bezuinigen gaat komen om de uitgaven tov compensaties, hoe heeft dat zijn invloed op de toekomstprogrammering en bijhorend uitgaven van dit college?	Evelien van der Star	Indien het Rijk gaat bezuinigen en er minder middelen naar onze gemeente komen, kunnen we dat nog goed opvangen. Meerjarig hebben we nog begrotingsoverschotten. Mochten we minder rijksmiddelen ontvangen, dan heeft dat natuurlijk wel invloed op de plannen die we wel of niet kunnen uitvoeren; we moeten daar dan scherpere keuzes in maken. Echter, het risico is klein dat we te maken gaan krijgen met drastische bezuinigingen van het Rijk. Tussen de VNG en het Rijk is namelijk afgesproken om de trap op/trap af-systematiek t/m 2025 los te laten. Dit zorgt zowel voor het Rijk als voor de gemeenten voor meer stabiliteit. (De trap op/trap af-systematiek houdt in dat als het Rijk meer uitgeeft er ook meer geld voor gemeenten komt. Indien het Rijk minder uitgeeft dan komt er ook minder geld voor gemeenten beschikbaar.)

32	PvdA	Wat is de tussentijdse visie van uw externe adviseur (in deze dr. J. Pelle) over de uitvoerbaarheid van het toekomstgerichte ambitie plan van het college?	Evelien van der Star	<p>De heer Pelle is gevraagd als procesbegeleider bij de totstandkoming van het collegeprogramma. De verantwoordelijkheid voor de inhoud van dat programma en de visie op de uitvoerbaarheid ligt bij het college, niet bij de externe adviseur.</p> <p>Onze visie op de uitvoerbaarheid is positief. We onderkennen dat de ambities groot zijn. Het is belangrijk dat elke ambitie goed wordt uitgewerkt in meetbare en realistische doelen - dat wil zeggen doelen waar de gemeente daadwerkelijk zelf invloed op heeft. Die doelen dienen te worden vertaald in een gedegen aanpak, waarbij het belangrijk is dat betrokkenen goed bij de uitwerking worden betrokken. Vervolgens is het noodzakelijk kosten en (maatschappelijke) opbrengsten helder in beeld te hebben. Voor veel ambities willen wij deze plannen komende maanden nader uitwerken, en vervolgens met onderbouwde dekkingsvoorstellen aan de raad voorleggen. Het feit dat er voldoende financiële middelen voorhanden zijn is daarbij positief. Een risico-factor is de tijdige beschikbaarheid van voldoende menskracht, zowel bij de gemeente als bij opdrachtnemers. Overigens is het belangrijk niet te gaan wachten tot alle plannen klaar zijn, maar ook vandaag al te beginnen waar dat kan. In dat licht is het goed dat in het collegeprogramma hiervoor ruimte is gemaakt.</p>
33	PvdA	Bij prioriteit 2 wordt er voor versterken opbouwwerk kwetsbare jongeren (en andere punten) en voor gemeentegrens versterken regulier en online jongerenwerker. Betekent dit ook dat er meer geld en dus fate beschikbaar komt voor jongerenwerkers?	Evelien van der Star	<p>Voor gemeentebreed versterken regulier en online jongerenwerk is een bedrag van € 345.000 beschikbaar gesteld. Hiervan zal een bedrag van ca € 55.000 aan online jongerenwerk uitgezet worden om dit een volledig jaar te kunnen aanbieden. Van de overige middelen (ca € 290.000) worden jongerenwerkers gemeentebreed ingezet. Deze jongerenwerkers zullen actief zijn ten behoeve van jongeren in alle buurten en dorpen in Roosendaal vanaf de leeftijd van 10 jaar. In het collegeprogramma is onder prioriteit 2 "Leefbare buurten" een bedrag van € 500.000 opgenomen. Dit is bestemd voor 0,5 fte jongerenwerk in het kader van bestrijding kinderarmoede (€ 50.000) en het resterende deel voor jongerenwerk om te voorkomen dat jongeren verder afglijden richting criminaliteit. Wordt nu al ingezet in Langdonk, wordt beoogd in Westrand in het kader van de impactanalyse en daarna ook verder binnen focusgebied NPLV. Hier is nog geen specifieke formatie aan gekoppeld omdat we nog inzet moeten koppelen aan specifieke acties en doelen. Het is daarbij niet zeker of, en zo ja, in hoeverre dat gaat lopen via WijZijn jongerenwerk.</p>

34	PvdA	Bij prioriteit 2 wordt er gesproken over verhogen subsidieplafond buurthuizen voor uitvoering activiteiten. Zitten aan die gelden ook controleerbare doelen qua activiteiten per doelgroep?	Evelien van der Star	Een belangrijk onderdeel van de subsidieregeling wijk -en dorpshuizen 2022 t/m 2025 is de activiteitensubsidie. Het subsidieplafond wordt met ingang van 2023 verhoogd van € 650.000,- naar €800.000,- . De ophoging van het plafond heeft tot doel om sociaal maatschappelijke activiteiten in de wijk -en dorpshuizen te stimuleren. De activiteiten die voor subsidie in aanmerking komen, dienen dan wel te voldoen aan de voorwaarden die opgenomen zijn in de subsidieregeling.
35	PvdA	Bij prioriteit 3 word gesproken over de toegankelijkheid openbare toiletten in de binnenstad. Jaarlijks wordt hier 45.000 euro aan uitgeven. Kunt u de inhoud van dit bedrag toelichten?	Evelien van der Star	In 2021 en 2022 is er een pilot openbare toiletten geweest. Circa 25 ondernemers hebben hun toilet openbaar beschikbaar gesteld, tegen een tegemoetkoming in de schoonmaakkosten. Deze pilot is rond de zomer geevalueerd. Er wordt veel gebruik gemaakt van de toiletten en de bezoekers en ondernemers zijn enthousiast. Het project draagt bij aan de gastvrijheid van Roosendaal en aan de inclusiviteit van onze gemeente. De middelen zijn nodig om de samenwerking voort te zetten. Overigens is dit project ook in de dorpen en wijken uitgevoerd. Dat heeft er voor gezorgd dat we inmiddels ruim 40 openbare toiletten hebben in onze gemeente.
36	PvdA	Bij prioriteit 4 wordt gesproken over actieplan energiearmoede met verhoging grens 120% naar 130%. Is dit genoeg ook voor de problemen bij lage middeninkomens en het MBK?	René van Ginderen	Dit betreft enkel een verhoging van de inkomensgrens van onze inwoners. Het MKB wordt vanuit rijkswege tegemoet gekomen voor wat betreft energielasten.
37	PvdA	Meedoen-regelingen groeien mee met de inflatie en worden jaarlijks geïndexeerd. Waarom gebeurt dit met de jeugdzorg tarieven (voor de arrangementen e.d.) niet?	René van Ginderen	Vanaf 2024 worden op basis van de nieuwe overeenkomsten ook de tarieven voor de jeugdzorg jaarlijks geïndexeerd. In de huidige (lopende) overeenkomst wordt door de regio de tarieven jaarlijks gepubliceerd. Voor 2023 is een extern onderzoek uitgevoerd naar reële tarieven. Daar waar nodig zijn de tarieven hoger bijgesteld.
38	PvdA	Op pagina 56 van de programmabegroting staat "Stimuleren en faciliteren we activiteiten om bewoners naar de binnenstad te trekken". Hoe verhoudt zich dat met de synergie plannen rond Leisurepark De Stok?	Sanneke Vermeulen	De synergie rond de verdere ontwikkeling van Leisurepark Roosendaal is mede gericht op positieve effecten voor de binnenstad (en de regio). Daarnaast wordt ingezet op een optimale synergie tussen de leisuregebieden Leisurepark Roosendaal, Vlietpark en de compacte binnenstad.
39	Roosendaalse Lijst	Algemeen: Tijdens themabijeenkomst is aangegeven dat veel incidenteel geld vanuit het investeringsfonds gaat naar onderzoek. Is er een totaaloverzicht te maken en te delen waaruit blijkt welke onderzoeken dan zijn en hoeveel geld daarmee gemoed is? Kan er per onderzoek worden gekeken wat eventuele kosten voor de uitvoering zijn?	Evelien van der Star	In het Collegeprogramma is per prioriteit aangegeven welke onderzoeken er verricht zullen worden. Als antwoord op deze vraag is een overzicht opgesteld waarin de incidentele lasten per prioriteit zijn opgenomen. De lasten die betrekking hebben op planvorming zijn blauw gearceerd. Daaruit blijkt dat er niet alleen maar incidenteel geld voor planvorming is gereserveerd. Er wordt ook voorgesteld om budget te creëren om zaken nu al op te kunnen pakken. Denk daarbij aan de uitbreiding van de meedoen-regeling (prio 4) en het verstrekken van extra subsidies om kindarmoede te bestrijden (prio 5). Als de plannen gereed zijn, weten we welke structurele lasten verbonden zijn aan de uitvoering van de plannen. Op dat moment zullen we als college een afweging maken welke plannen we wel en welke plannen we nu nog niet willen uitvoeren. Uiteraard leggen we dit dan voor aan uw raad.

40	Roosendaalse Lijst	Algemeen: We zien 23 verschillende onderzoeken die alles bij elkaar 2,7 mln die wordt geïnvesteerd in planvorming, dit alleen al in 2023. Hoeveel capaciteit heeft de ambtelijke organisatie om (buiten de basistaken) extra ontwikkelingen uit te voeren.	Evelien van der Star	De huidige capaciteit zal de komende jaren moeten worden uitgebreid om de plannen te maken en uit te voeren. Op p. 75 van het Collegeprogramma gaan we daarop in. De uitbreiding van de formatie hebben we meegenomen in de programmabegroting (zie p. 13 van het Bijlagenboek in de tabel met structurele bedragen per prioriteit).
41	Roosendaalse Lijst	Algemeen Is er sowieso een overzicht met een specificatie wat er begroot is per prioriteit met detailinformatie (denk bijvoorbeeld aan prio 1, 7, 10,11,12, 13, 15)	Evelien van der Star	In het Collegeprogramma wordt per prioriteit aangegeven wat we de komende jaren willen gaan doen en welke bedragen we daaraan willen uitgeven. Een specificatie is daar dus te vinden. In de programmabegroting komen de bedragen terug. Deze zijn in de begroting echter wel gesplitst in incidentele en structurele bedragen.
42	Roosendaalse Lijst	Bijlage 1: Ieder programma heeft een tabel 'wat mag dit kosten'. Een directe gedetailleerde relatie van 'wat we gaan doen' naar begrote kosten is en detail niet herleidbaar. Die relatie is pas in bijlage 3 te vinden? Waarom is er voor deze opzet gekozen. De kolommen wat mag dit kosten in het hoofddocument geven zodoende onvoldoende duidelijkheid.	Evelien van der Star	In de Programmabegroting 2023 is voor ieder beleidsveld binnen een programma opgenomen wat we gaan doen en wat dit mag kosten. Dit gaat allemaal over reeds vastgesteld beleid. Als we de bedragen nog verder zouden uitsplitsen dan wordt het een erg lang en onoverzichtelijk document. We willen op deze manier de hoofdlijn presenteren. In bijlage 3 van het Bijlagenboek is inderdaad een nadere uitsplitsing gemaakt. Daar kunt u ook terug vinden wat de verschillen zijn ten opzichte van de begroting 2022. In al deze financiële overzichten zijn nog NIET onze nieuwe plannen met bijbehorende bedragen meegenomen. Onze nieuwe plannen en bijbehorende bedragen vindt u terug in bijlage 1 van het bijlagenboek en het Collegeprogramma. Deze plannen en bedragen moeten eerst door de raad worden vastgesteld.
43	Roosendaalse Lijst	Algemeen: In het kader van invulling motie aanpak top 20 locaties (mobiliteit), worden er nu 2 locaties grootschalig aangepakt. Welke zijn dat en hoeveel geld wordt hiervoor begroot in relatie tot het totaal begrote bedrag?	Sanneke Vermeulen	De genoemde 1,4 miljoen betreft een krediet voor de Plantagebaan-Westelaarsestraat (rotonde buiten de bebouwde kom) en de Burg. Schneiderlaan-Gezellelaan (rotonde binnen bebouwde kom). Voor investeringen voor de overige aan te pakken locaties wordt gebruik gemaakt van het jaarlijkse exploitatiebudget verkeersveiligheid van 250.000 euro.
44	Roosendaalse Lijst	Bijlage 1 pagina 34 voor zichtbaar beter onderhoud worden 2 extra ploegen bij Openbare Werken samengesteld. En hiernaast worden meer mensen vanuit de kaartenbakken gehaald. Is er een indicatie van kosten gemaakt?	Arwen van Gestel	Dit is een onderdeel van het werkprogramma Kwaliteitsslag Openbaar Gebied, dat het komende jaar zal worden opgesteld. Daarin nemen we ook de kosten mee van extra ploegen bij Openbare Werken. Zodra het plan gereed is, zullen we dit met de raad bespreken.
45	Roosendaalse Lijst	Bijlage 1 Pagina 96 ondersteunen inwonersinitiatieven door het beschikbaar stellen van vouchers in welke mate en met welk budget wordt hier op dit moment gebruik van gemaakt via dorps- en wijkplatforms?	Evelien van der Star	Bewonersplatforms hebben jaarlijks de beschikking over een voucherbedrag van € 2.500. Het gebruik van deze vouchermiddelen hangt af van het aantal initiatieven en activiteiten in het jaar. En is om die reden per jaar en per platform verschillend. De gemeente vult het voucherbedrag per platform ieder jaar aan tot het maximale bedrag van € 2.500. Dus wanneer in 2021 € 900 is ingezet, ontvangt het platform in 2022 € 900, zodat het startbedrag in 2022 weer op € 2.500 staat. In de begroting 2022 is hier een bedrag van ruim € 28.000 voor opgenomen.

46	Roosendaalse Lijst	Bijlage 1: Pagina 115 t/m 119 worden bij de onderdelen reiniging, riolering, leges steeds overheadkosten begroot (al dan niet verhaalbaar). In totaal gaat het over 163+ 223+ 138 +479+653+268=3.395 (*1000). Dus 3,4 mln. Wat is dit en wat wordt bedoeld met verhaalbaar? Is dat verhaalbaar op de Roosendaalse burger?	Evelien van der Star	Overheadkosten zijn indirecte kosten die gemaakt worden voor de betreffende heffingen en leges. Voorbeelden van overhead zijn de toe te rekenen kosten van ondersteunende diensten als materieel, huisvesting en ondersteunend personeel. Deze overheadkosten mogen gemeenten doorberekenen in de tarieven voor heffingen en leges. Verhaalbaar wil zeggen dat we deze kosten (deels) door mogen berekenen aan de inwoner, omdat deze kosten, weliswaar indirect, gemaakt worden voor de betreffende werkzaamheden die met afval, riool en leges samenhangen. Uitgangspunt is overigens dat de opbrengsten van de heffingen en leges nooit hoger mogen zijn dan de kosten.
47	Roosendaalse Lijst	Bijlage 1 Pagina 129 vrij aanwendbare bestemmingsreserves 21 mln. Zijn hiervoor geen verplichtingen aangegaan?	Evelien van der Star	Voor de genoemde saldi van de bestemmingsreserves zijn inderdaad geen verplichtingen aangegaan. Wat wel goed is om te melden dat de bestemmingsreserves, middels een raadsbesluit, wel met een bepaald doel zijn gevormd. Mocht het nodig zijn om de bestemmingsreserves aan te spreken bij het opvangen van risico's, kan dat invloed hebben op de onderliggende planvorming. Die bestuurlijke keuze zal, mocht die zich voordoen, altijd aan de raad voorgelegd.
48	Roosendaalse Lijst	Bijlage 1 Pagina 142 speelvoorzieningen. Is er een overzicht beschikbaar welke speelvoorzieningen in 2023 worden aangepakt en hoeveel geld hiermee is gemoeid?	Arwen van Gestel	Nee, welke speellocaties en/of welke toestellen we gaan vervangen, is nog niet bekend. In 2023 wordt een plan opgesteld. Burgers worden betrokken bij de plannen.
49	Roosendaalse Lijst	Algemeen: In lijn met de te verwachte vraag van PvdA: is er een financieel overzicht wat er is gebeurd met de ingediende amendementen en moties over de afgelopen 4 jaar?	College	Nee, voor wat betreft de financiële aspecten is daar geen overzicht van bijgehouden.
50	Roosendaalse Lijst	Bijlage 3 pagina 34. De kapitaallasten vanwege financiële gevolgen van de HPO's 2020 en 2022 is 503.000 hoger dan begroot. Wat is de reden hiervan?	Klaar Koenraad	Dit kapitaallasten van de aangegeven HPO's waren nog niet verwerkt in de begroting 2023. De structurele gevolgen daarvan worden vooral vanaf 2023 volledig budgettair vertaald.
51	Roosendaalse Lijst	Bijlage 3 pagina 35: er is sprake van een voordelig verschil van 4,1 mln voor Huisvesting openbaar VO voor Ons middelbaar Onderwijs (OMO). Wat gebeurt hiermee?	Klaar Koenraad	Het aangegeven voordeel is het voordeel t.o.v. de begroting 2022. Voor 2022 hebben we een raming opgenomen voor de incidentele uitbetaling van de aangegeven kwaliteitsimpuls en vergoeding voor tijdelijke huisvesting.
52	Roosendaalse Lijst	Bijlage 3 pagina 53: Wegen. Er is een voordelig verschil van 8,3 mln door een extra storting in de nieuwe voorziening voor het onderhoud in de beheerkalender. Wat gaat hiermee gebeuren? Zijn hiervoor al werkzaamheden gepland?	Arwen van Gestel	Het aangegeven voordeel is het voordeel t.o.v. de begroting 2022. In dat jaar was een incidentele extra storting in de voorziening nodig met name als gevolg van de noodzakelijke (her-) vorming van de tot op heden gehanteerde reserves. Deze voorziening wordt ingezet als gedeeltelijke dekking van de projecten zoals die t.e.m. de onlangs vastgestelde Beheerkalender 2027 noodzakelijk is.
53	Roosendaalse Lijst	We zien jaarlijks structureel 1.5 mln minder voor openbare orde, veiligheid en preventie. Er is kennelijk sprake van kostendaling en of sprake van verminderd toezicht. Is dit in bedragen uit te leggen waardoor dit komt?	Han van Midden	In de begroting van 2022 zijn de kosten voor Spoorzone Moerdijk-Halderberg - Roosendaal opgenomen. In 2023 worden hier geen kosten meer voor gemaakt. Dit levert een verschil op van € 1.672.000.

54	Roosendaalse Lijst	We zien structureel minder geld gaat naar sportvoorzieningen. Uit welke besparingen is deze daling te onderbouwen?	Sanneke Vermeulen	Als deze vraag berekking heeft op het aangegeven voordeel op het beleidsveld "Sport" /onderhoudsvoorzieningen (zie blz. 35 van het bijlagenboek) dan is er slechts sprake van een eenmalig voordeel t.o.v. 2022. In dat jaar was, door de hervorming van een aantal onderhoudsvoorzieningen, een eenmalige extra storting noodzakelijk in de onderhoudsvoorzieningen voor sportaccomodaties.
55	Roosendaalse Lijst	Welke rekenrente wordt nu toegepast in de begroting? Er wordt gesproken over een eventuele verhoging van 0,5%. Wat is de financiële consequentie als dit percentage met 2% stijgt.	Evelien van der Star	Door de grilligheid van de geldmarkt en de hieraan gekoppelde werkwijze van de ECB hebben wij geen scenario's door gerekend. Het effect van renteverhogingen merken we pas op het moment als de gemeente geld uit de markt moet aantrekken. Op het moment dat de renteontwikkeling effect heeft op onze begroting rapporteren we daarover bij de voor- en/of najaarsbrief.
56	Roosendaalse Lijst	De bestemmingsreserves ontsluiting Tolberg vallen vrij. Echter zien wij de te maken kosten van de aan te leggen ontsluiting tussen Wouw en het nieuwe Bravis Ziekenhuis niet terug in de begroting. Klopt dat?	Arwen van Gestel	De financiële consequenties van de besluiten die door de raad zijn genomen zijn in zijn geheel opgenomen in de beheersbegroting en daarmee gedekt (zie tabel op p. 4 in het Bijlagenboek). Dit betreft de besluiten m.b.t. de verdere ontwikkeling en de realisatie van het regionale ziekenhuis, de ontsluitingsweg naar de A58 "bij Wouw" en de aanleg van het landschapspark. Omdat dit vooral vanaf 2026 financiële effecten heeft, is dit nu niet als zodanig terug te vinden in de begroting 2023. De lasten zijn echter wel opgenomen in de meerjarenraming.

Begroting 2023 in één oogopslag

ZIJ AAN ZIJ
IN EEN GEMEENTE
MET AMBITIE

Aantal inwoners 2022: **77.244**

in

**Inkomsten
2023**

Lokale heffingen

OZB	€ 14.465.000
Rioolheffing	€ 13.464.000
Afvalstoffenheffing	€ 10.909.000
Leges	€ 2.544.000
Parkeerbelastingen en -vergunningen	€ 1.930.000
Reclamebelasting	€ 618.000
Standplaatsen	€ 278.000
Toeristenbelasting	€ 193.000
Precariobelasting	€ 117.000

Overige inkomsten

Opbrengst grondexploitatie	€ 8.229.000
Opbrengst vastgoed (huur en verkoop)	€ 2.959.000
Penvoerderschap Jeugd	€ 8.225.000
Opbrengsten overheidsinstellingen	€ 1.927.000
Rente en dividendopbrengsten	€ 818.000
Overige opbrengsten	€ 6.025.000

uit

**Uitgaven
2023**

**339
miljoen**

Programma 1

	totaal	per inwoner
Algemene bestuurlijke zaken	€ 3.205.000	€ 41
Regionale representatie en samenwerking	€ 1.361.000	€ 18
Betrouwbare gemeente	€ 31.329.000	€ 406
Openbare orde, veiligheid en preventie	€ 9.919.000	€ 128

**46
miljoen**

Programma 2

Onderwijsbeleid	€ 8.210.000	€ 106
Onderwijshuisvesting	€ 6.113.000	€ 79
Sport	€ 4.961.000	€ 64
Cultuur	€ 6.613.000	€ 86

**26
miljoen**

Programma 3

Ondernemerschap	€ 4.643.000	€ 60
Bestaanszekerheid	€ 65.426.000	€ 847

**70
miljoen**

Programma 4

Ruimtelijke ordening	€ 13.749.000	€ 178
Openbare ruimte	€ 35.991.000	€ 466
Vergunningen	€ 2.140.000	€ 28
Mobiliteit	€ 4.931.000	€ 64
Energie en warmte	€ 1.847.000	€ 24
Natuur, landbouw en milieu	€ 11.542.000	€ 149

**70
miljoen**

Programma 5

Leefbare buurten en dorpen	€ 2.390.000	€ 31
Welzijn	€ 8.675.000	€ 112
Zorg en ondersteuning	€ 25.110.000	€ 325
Jeugd en jeugdzorg	€ 37.361.000	€ 484

**74
miljoen**

Programma 6

Algemene lasten, treasury en belastingen	€ 4.462.000	€ 58
Dotaties Reserves	€ 48.552.000	€ 629

**53
miljoen**

Bovenstaande cijfers zijn inclusief de aanbiedingsnota (1e begrotingswijziging).

Kijk voor de gehele begroting op www.roosendaal.nl/begroting

**Inkomsten
2023**

**Uitgaven
2023**

**Begroot
resultaat**

**1
miljoen**